

Duitsland verdeeld over wapenleveranties

[Achtergrond](#) - 2 mei 2022 - Auteur: Wiebke Pittlik

Kanselier Scholz heeft zondag tijdens een bijeenkomst van de Duitse vakbonden in Düsseldorf de beslissing verdedigd dat Duitsland nu toch zware wapens levert aan Oekraïne. Werd hem eerst verweten te wijfelachtig te zijn, nu klinkt in eigen land de kritiek dat Duitsland te ver gaat in de hulp aan Oekraïne.

Tijdens de demonstratie ter gelegenheid van de Dag van de Arbeid werd Scholz uitgefloten en scandeerde de menigte 'Kriegstreiber' (oorlogshetzer). Scholz zei dat hij iedere vorm van pacifisme respecteert, maar "het moet op een Oekraïense burger cynisch overkomen als hem wordt gezegd dat hij zich tegen Poetins agressie zonder wapens moet verdedigen. *Das ist aus der Zeit gefallen.* (Dat is niet van deze tijd)."

"We zullen niet toestaan dat met geweld grenzen worden verschoven en territorium wordt veroverd", schreeuwde Scholz. Hij zegde Oekraïne opnieuw Duitslands steun toe, in de vorm van geld, humanitaire hulp en ook wapenleveranties. Hij voegde er aan toe dat veel andere Europese landen hetzelfde doen.

Scholz kreeg de afgelopen weken veel kritiek omdat Duitsland terughoudend was met het leveren van zware wapens. Vorig weekeinde legde de kanselier in een [interview](#) uit dat hij koste wat kost een wereldoorlog of een nucleaire oorlog wil voorkomen. Duitsland wil ook niet voorop lopen maar in nauwe afstemming met andere landen handelen, aldus Scholz in Der Spiegel.

In Duitse media, onder meer in [de Tagesspiegel](#), werd daarop gesuggereerd dat Scholz' getalm nog een andere oorzaak heeft: In zijn partij en bij zijn staf zou het geloof in een soort 'koude vrede' voortbestaan; Rusland en Oekraïne zouden met Duitse bemiddeling tot een akkoord kunnen komen. Een andere zorg zou zijn dat Oekraïne met veel westerse wapens zou kunnen proberen de Krim terug te krijgen en dat Rusland dan met kernwapens zou reageren.

Kritiek op levering zware wapens

Dinsdag besloot de regering de levering van Duitse Gepard-tanks toe te staan.

Daarmee stemde ook het parlement in grote meerderheid in. Mogelijk volgen nog meer leveranties, want ook het Duitse wapenconcern Rheinmetall heeft toestemming gevraagd voor de levering van tanks, van het type Leopard.

Internationaal was er opluchting over het besluit van de Duitse regering om toch zware wapens te leveren, maar in eigen land krijgt de regering ook flink kritiek.

Sommige Duitsers zijn bang dat Duitsland zorgt voor een escalatie van het conflict door wapens te leveren. Anderen vrezen een mondiale wapenwedloop of twifelen aan de bedoelingen van de NAVO en de VS. Mede door de beide wereldoorlogen is het pacifisme de afgelopen decennia voor velen in Duitsland een belangrijk uitgangspunt geweest. De toespraak van Scholz op 1 mei is ook te zien als een reactie op deze weerstand.

Open brief

Een [open brief in het tijdschrift 'Emma'](#), ondertekend door intellectuelen en bekende Duitsers zoals schrijfster Juli Zeh, acteur Lars Eidinger, feministe Alice Schwarzer en filosoof Martin Walser, heeft inmiddels meer dan 160.000 ondertekenaars via actieplatform [Change.org](#). De ondertekenaars roepen de regering op geen wapens meer te leveren, maar alles te doen voor een spoedige wapenstilstand en een compromis dat beide partijen kunnen accepteren.

Ze stellen dat het weliswaar een morele plicht is om voor Poetins agressie niet weerloos te wijken, maar dat die plicht ook grenzen heeft. Duitsland mag niet het risico nemen een nucleaire oorlog te veroorzaken. Ook zijn er grenzen aan het leed dat het verzet mag veroorzaken bij de burgers van Oekraïne. De regering mag niet denken dat de verantwoordelijkheid van een escalatie alleen bij de oorspronkelijke agressor ligt en niet ook bij degenen die hem een motief geven voor escalatie, stellen de briefschrijvers.

De brief zorgde voor veel discussie dit weekeinde. Muzikant en publicist Wolfgang Müller schreef een [reactie op zijn site](#), die in [Der Spiegel](#) werd gepubliceerd. "Je moet een diepe buiging voor het recht van de sterkste niet als vredelievend pacifisme verkopen", aldus Müller. Hij vindt dat de ondertekenaars met hun zin over de verantwoordelijkheid voor een eventuele escalatie daders en slachtoffers omdraaien. Bovendien wordt de bedreiging uit Rusland volgens Müller niet afgewend als Duitsland zegt geen oorlog te willen en geen bedreiging te willen zijn.

Maandagavond geeft Scholz [een interview](#) op omroep ZDF over de oorlog in Oekraïne. Verwacht wordt dat hij daar zijn politieke keuzes zal uitleggen.

Tagesschau over de 1-mei- toespraak van Scholz op [Youtube](#):

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/49794/duitsland-verdeeld-over-wapenleveranties>